

# GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **ij. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

## Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

## Tavaszi fájdalek.

A hosszú, dermedt tél után megélenkült a határ. Lázasan vet a gazda, el van késve.

Az őszi kárai jelentkeznek már. Nemcsak a fagy, meg a víz okozott károkat, hanem a jobb földeken a drótféreg végez olyan pusztítást, hogy több helyütt felszántották az őszi vetésű búzát.

A Teremtő majd gondoskodik róla, hogy a gazdák ne törjék a fejüket azon, mit is csináljanak a búzafeleslegükkel.

\*

Vasárnap délelőtt élvezettel hallgattam, mikor G. Nagy László gazda elmondta, hogyan végzi a kukoricátcsirázató próbát, mielőtt elveti a kukoricáját. Kísérletei szerint a múlt évi, saját termésű bányakiből 50 százalék, a közönséges lófogóból 15 százalék, a közönséges kerek szemű magyar tengeriből 15 százalék nem volt csiraképes.

Még csak az kell, hogy az elvetett tengeri nagy százaléka csiraképtelen legyen.

Az állattenyésztés biztonságát megfelelő apaállatokkal biztosítjuk, de a vetőmag csiraképességével a kutya sem törődik. Pedig ez sem kisebb fontossága.

\*

A községbe vezető földutak olyan járhatatlan állapotban vannak, hogy ezt a helyzetet már a mezőgazdasági termelés biztonságának rovására kell írni. A kerékagyig felvágott sár olyan mély keréknyomokat hagyott, lónak, kocsinak, embernek

egyenként kibíratatlan kintlódás a közlekedés.

Az orosházi, mezőberényi, dévaványai és mezőturi utakat összesen körülbelül 14 kilométer hosszúságban ha meggyalulnák, lehengetnék, (elég volna csak 4 méter

szélességben) az egész munkát két-háromszáz pengőből elvégezhetnék a rozsdásodó útgyalunkkal, — a hengeret ingyen adnám hozzá.

Ennyi pénzt talán csak elő tudunk még teremteni!

W.

## Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete folyó évi április 29-én, pénteken redkivüli közgyűlést tartott, melynek fontosabb tárgyai a következők voltak:

A villanybizottság javaslatának bemutatása.

Szabó József indítványa az Iványi malomig vezető gyalogjáró és vasúti aluljáró ügyében.

A ligeti vendéglő bérmeisérlési ügyében újabb határozat hozatala.

A kerület bizottság újja alakítása.

A számvizsgáló bizottság jelentéséhez fűzött észrevételekre beküldött észrevételek bemutatása.

A hozott határozatokat jövő számunkban ismerteljük.

## Mécs László előadó estjén Gyula, 1932. április 21-én záró beszéd.

Irta és elmondotta: **HARSÁNYI PÁL** esperes.

Mondhatatlanul nagy és mély lelki gyönyörűséggel állók meg e pillanatokban Önök előtt, hogy néhány emelkedett szóval és gondolattal bezárjam Gyula város jótékony egyesületeinek ez ünnepségét.

Nagy és mély lelki gyönyörűségem szerzői mindenekelőtt Önök hölgyek és urak, kik ezer oldalról tépett és szaggatott magyar jelenünkben költészet és jótékony muzsájának oltárán áldoztak. Nagy és mély lelki gyönyörűségem szerzője e történelmi multu s mindig magyar sebeket gyógyító és magyar reménységet építő város vezetősége, midőn igénytelenségemet elhívta arra, hogy én tehessem Mécs László testvérünknek, az ujkori költészet és előadó művészet e kiválóságának szive elé a magunk szive szeretetének, hála-jának és köszönetének igazán gyönyörűságot s bársonyos virágait, midőn nem eltöltöttünk, de átélünk egy estélyt úgy, hogy a szivünk nemes érzéseinek minden hurja most is remeg és rezeg, hogy a lelkünk minden szárnyaló gondolata pünkösztől lélek lángolással most magasra lobog, hogy a szemünkben ott csillog a fáj-

dalmas vagy boldog, a siralomban kesergő vagy örömben-hitben-szeretében felujjongó szent könnyeknek mennyei harmata, hogy minden csepp vérünk lázasan lüktet azért, mert tragikus sorsu magyarok vagyunk és boldogan lüktet azért, mert triáni sírből is feltámadásra hivatott magyar testvérek vagyunk!

Ó milyen mennyei boldogság a magyarság és közjótékonyosság oltára előtt egybeölelkezni egy római katolikus és egy magyar kalvinista papnak, — óh milyen mennyei boldogság, mikor az egybeölelkezésre reászörják Önök e nemes város minden hitfelekezeti közönsége örömlöknek és áldó imádságuknak ezer szin pompás virágát, — óh milyen mennyei boldogság, midőn Krisztus a szeretetnek fedelme és Isten a magyar feltámadásnak ura és Istene ezt látva, mennyei üzenetet küld nekünk és e mennyei üzenettel megyünk mindnyájan haza: imé ez az én szerelmes gyermekeim ez az én népem!

Hölgyek és Urak! Emberek és népek és nemzetek életében vannak borulatos és verőfényes idők, vannak életet csókoló tavaszok és

hervadó ősök, vannak aranykálás nyarak és pusztulásban szendergő telek, vannak csillagtáboros éjszakák és tűzsugaras nappalok: ezek az élet hétköznapjának jó vagy balsorsu idejei.

De emberek, népek és nemzetek életében vannak epochális idők is, mikor vajudik e világ, mikor évszázados eresztékek bomladoznak s szakadoznak, mikor örökéletűnek gondolt trónok egybeomolnak, mikor fénylő napok elhomályosulnak, templomok kárpitjai megrepednek s maga a föld inog, recseg, ropog lábaink alatt, mikor ármány, rablás, hazugság bünei az égig meredeznek, mikor szent örökségeken Judások osztoznak, mikor szeretet emberiség, erkölcs mind sárba tiportainak s üvöltő sakál és hiénaként jár e világon tobzódva a vétek: Ilyenkor Isten prófétákat és apostolokat, Mózeseket és Ezsiásokat, Pétereket és Pálokat, Hunyadiakat, Rákócziakat és Kossuthokat, Jókaiakat és Mikszáthokat, Petőfikeket és Arany Jánosokat küld mondván: vigasztaljátok és emeljétek fel az én népemet!

A magyarságnak és krisztusi szeretetnek ilyen küldöttjeként ünnepeljük e szép estén Mécs László atyánkfia s benne a testvérünket, benne a vérünket, benne a hitünket és benne a szeretetünket!

Az epochális kor mindég bukás és megdicsőülést jelent. Bukni és veszni kell mindannak, ami veszendő, muló, nyomorult, — bukni és veszni kell mindannak, ami szeretetlenség és becstelenség, — bukni és veszni kell mindannak, ami bün, rablás és csalás — s emelkedni kell és megdicsőülni mindannak, ami szép, jó, igaz és nemes, ami szeretet és erény, ami hit, erkölcs és hazaszeretet!

Veszendő rossz álom Triánon e vajudó és mélyresütyedett kor gyalázatában, — dicsőség egere ivelődő igazság a magyar feltámadás sugáros hajnalhasadásával.

S hogy főtisztelendő Mécs László atyánkfia Felvidéki paróchiájára, mégpedig nem cseh-szlovák, hanem magyar paróchiára mehessen vissza mielőbb s onnan szórja szive-lelke szerelme nap-sugarának boldog verőfényét ihletett költészetében ezredéves magyarhatókra: ezzel a szeretetben feloldó imádsággal köszöntük Öt s zárjuk be e mai ünnepélyt.

## Gazda bajok.

II-ik közlemény.

A fenti cím alatt pár héttel ezelőtt a levágásra kerülő szarvasmarhák értékesítésére mutattam rá. A cikk megírására semmiféle más gondolat nem vezetett, illetve kényszerített, mint a saját és a többi kisgazda társaim mai reménytelen helyzete. Nem akartam vele senkit bántani, de az élni-akarás kényszere alatt rá kellett mutatnom az abban foglalt igazságokra. Mert, hogy tényleg úgy van, azt igazolja az, hogy egyik részről sem történt semmi annak ellenkezőjének a bebizonyítására. De valami mégis történt: azok a húsiparosok, akik előfizetők voltak a „Gyomai Ujság“-ra, a cikk megjelenése után egy kivételével kiléptek az előfizetők sorából.

Ezek után kénytelen vagyok soraimat nevem alatt megjelentetni, mert meg vagyok győződve arról, hogy bárkinek is van a közszempontjából fontos baja, a Gyomai Ujság azt szívesen közli. Vagyis egy lapnak a semlegeségét minden irányban — amennyire csak teheti — biztosítani is kell.

Az első cikkem megírásakor az volt a célom, hogy mind azokat a dolgokat, amelyek a termelői és fogyasztói érdekeket, a tisztességes polgárihasznon felül jóval magasabb százalékban sújtják, azt mind bonckés alá vesszük a nagy nyilvánosság előtt; különös tekintettel a nélkülözhetetlen mindennapi cikkekre, abban a reményben, hogy mindenki nyugodtan, tárgyilagosan adja elő a saját érveit és ha lehet segítünk a bajokon. De ettől a részletezéstől kénytelen vagyok elállni, ha nem akarom, hogy az a közmondás rajtam is beteljesüljön: — „szólj igazat, betörök a fejed“, — ezért csak általánosságban fogok a bajokkal foglalkozni.

Vannak bajok, sőt igen nagy

bajok, amelyek kizárólag Trianonnal és a világgazdasági krízissel függenek össze. Vannak országos gazdasági és politikai bajok. Ezeknek a bajoknak a tárgyalására nem érzem magam hivatottnak.

Én azokról az apró mindennapi bajokról akarok írni, melyek sem Trianonnal, sem a világ krízissel nem függenek össze.

Igaz, ma minden bajt általánosan világgazdasági krízissel ütnék el. Ebben a válságos helyzetben fokozottabban érdekel mindenkit, hogy az egyik ország, vagy társadalmi osztály mennyit keres, illetve szeretne keresni a másikon. Ezt a szándékot pedig úgy tudjuk meg, ha eladunk va-

lamit, azt utjában követjük addig, míg az mint érték megszűnik. Ha valami nekünk kell, szintén követjük születésétől haláláig. Ezen az úton haladva sokszor meglepő dolgokat tudunk meg: Pl. megtudjuk, hogy Debrecenben a talpbőrnek kicsinyben dekája 4 fillér, ugyan az Gyomán 8—10 fillér. Egy drb mosdószappan Buda-  
pesten 16 fillér, nálunk 35—40 fillér stb. stb.

Mind ezeken pedig csak úgy segíthetünk, ha a tisztességtele és felesleges közvetítő tényezőket kikapcsoljuk vagy pedig a mai viszonyokak megfelelő tisztességes keresetet engedünk nekik.

Papp Zsigmond.

(Folytatom.)

## Az autók és a közegészség.

*A tétongó hézagokkal körülvevett macskafej alakú kövezetünk a két főútcánkon alkalmas tároló helye volna az úttestre kikerült sok piszoknak, bacillusnak, ha a t. autóvezetők több megértéssel volnának a szegény bacillusok iránt és csak szerény 10—15 kilométeres óránkénti sebességgel haladnának, nem pedig 50 kilométerig terjedő vágatással száguldanának végig az utcán.*

*Nem áll az autósok az a mentése, separtesse és locsoltassa a község az utakat, akkor nem porzik. Most igazán nincs pénze*

*erre a községnek. Az autósok behozhatják a belterületi lassu járásukat a külterületen, ha pedig csak a községben van dolguk, induljanak két perccel hamarabb, még mindig idejében érkehetnek a vasúthoz, hogy a félóra múlva megérkező vonatot bevárják.*

*Ha a t. autósok részéről nincs meg az emberi belátás, a hatóság részéről kérünk védelmet, hogy a vágatásukkal felkavart porral ne tegyék a főútcánkon lakók és közlekedők egészségét tönkre.*

## Hol az igaz út?

Földreform? Egyházi vagyon felosztás?

Írta: Dr. BRUNOWSZKY LŐRÁND Salgótarján.

Ugy egyes sajtó orgánumok, mint különböző egyesületek és pártok, a mai nyomasztó gazdasági helyzetet felhasználva vissza-vissza térnek egyes, már jól ismert internacionális sugallatok hatására, az egyházi vagyon és elsősorban is a kath. egyház vagyonának, agi-

lációs szempontból, — hálás, — földreform útján való felosztásának propagálására. Akik ezt hangoztatják, vagy súlyos tévedésben vannak, vagy gonosz célok vezetik őket.

Igyekszenek azt a kérdést úgy beállítani, mintha az egyházi vagyon felosztása által a

nemzet nagy tömegei rózsás anyagi körülmények közé volnának helyezhetők és egyben az ország összes gazdasági bajai ezáltal orvosolhatók lennének. Boncolgassuk csak ezt a kérdést és járjunk a végére, kinek is van igaza ebben a dologban?

A kárpótlás nélküli, avagy csak részbeni kárpótlással való földkisajátítást, mint bolsevista alapon álló fellevét elege el kell vetnünk, hiszen a magántulajdon alapján álló polgári társadalomban a magántulajdon akkor is magántulajdon marad, ha az történelmesen nem valamely részvénytársaság avagy vezérigazgató tulajdona, hanem az Anyaszentegyházé. Törvényes körülmények között a földosztásnak csak egy módja lehet. A kisajátított földek teljes értékben való kifizetése, oly módon, hogy ezáltal a volt tulajdonost sem kamat veszteség, se pedig az elmaradt termelői haszon miatt károsodás ne érje. Ezt elérni csak úgy lehetne, ha a kisajátító állam azonnal készpénzben vagy ezzel egyenértékű fizetési eszközzel, amely azonnal forgatható, — kifizetné. De ez még mind nem elég a földreform tisztességes végrehajtásához. Gondoskodni kell arról is, hogy az állam olyan kamat mentes beruházási kölcsönt bocsájt-hasson a földhöz juttatottak rendelkezésére, amellyel az intenzív termelést azonnal megkezdhessek, az amortizációs és adóterheket viselni tudják.

A mai rendszer mellett honnét tudna az állam ily óriási összegek feletti rendelkezni, mikor a már végrehajtott korcs földbirtok reform pénzügyi megoldásánál is állami monopóliumot volt kénytelen átengedni az éppen most össze-

**A vén Európa legifjabb gyermekéről, a ma 19 éves Albániáról és királyáról, I-ső Z O G-ról.**

Írta: WAISBECKER ANTAL.

Folytatás.

V.

**I-ső Z O G albán király,**

az ország vezetését, az albánok bevalása szerint átvette már 1920-ban mint belügyminiszter. Azóta mindig az történi, amit ő akart. Hogy mit tudott csinálni egy ember abból az Albániából, mely törzsekre szakadva önállóságának első 12 évében a szabadságát arra használta, hogy akarnokok és pártoskodók kedvéért 14 forradalmat csináljon, azt csak az tudja, aki Albániában és az albánokkal élt, evett, öszvérháton utazott, a földön aludt s a szobában hált gyékényen, vagy kecskehőron s ismeri minden mentalitásukat, gondolat és érzésvilágukat. 1924 elején a fehér kenyér, a kifli, a tejeskávé, a legelső vendéglőben a fehér asztalterítő, házaknál a takaréktűzhely,

miniszteriumokban a kályha ismeretlen volt, a lakosság 94 százaléka analphabéta volt, elemiiskolája alig volt, a falusi tanítók alig tudtak írni-olvasni, az ország területén összesen három városban 4 4 gimnasiunai osztály. Az ország területén nincs egyetlen egy hid, az autók mindenütt a volt hid mellett mennek, sokszor lesüllyednek és összetörnek. A nagybirtokosok nem gazdálkodnak; nincs az országban egyetlen egy házikezelésű birtok, sem egyetlen magyar értelemben vett gazdasági major és gazdaszt. Nem gazdálkodtak, mert a forradalmakkor vagyis minden 6 hónapban menekülniök kellett, mert életük veszélyben forgott, házukat felgyújtották, állataikat elrabolták, a gépeket összetörték, a gyümölcsfákat kivágták és eltűzelték. A nép kipu sztult a sok forrongásban, maláriában, vérbosszuban és véráldozatban. Nincs, aki megművelje a sok és kitűnő őserőben levő földet és nincs, aki a teljesen szét-

züllött ország belsejében rendet teremteni és építeni tudna. A fiatal Achmed Zogu első segítségül és tanácsadóul szerződött a ritka műveltségű, tudású és olvasottságú Mirdác Gusztáv urat, ki Skutariiban az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnöke, alezredesi rangban. Később a népszövetségtől kér pénzügyi organisator, (mint amilyen Bpsten Smith Jeremiás volt, az amerikai pénzügyi organisator, kire s munkásságának üdvös eredményére — azt hiszem — itt mindenki emlékszik). Németországtól utépítő kért, más szóval közmunkaügyi organisator, más országoktól más szakembereket, míg Magyarországtól mezőgazdaságit kért. Legutolsónak érkezett a magyar, ki 16 országszervezőt talált Albániában. (Igazságügyi, postaügyi sibi). Az is igaz, hogy ezek közül 15-nek a kormány felbontotta szerződését az első 9 havi működése után. Csupán az angol belügyi-organisator és a magyar mező-

# KEREKES KÁROLY borkereskedőnél

## 44 fillérért <sup>kitűnő</sup> 13 százalékos kecskeméti <sup>ó-bor</sup> literenként is kapható.

omlott csalásra és hamisításra épített Kreuger trösztnek!

Bátran kimondhatjuk, hogy földbirtok reformokkal egyházi vagyon konfiskálással még egy állam sem tudta gazdasági bajait orvosolni. Nem sikerült a csehknél, ahol pedig a nagypolitikai szempontjából a beruházási költsönökkel nem fukarkodott az állam, mert a földreformot a szinmagyar területekre való cseh telepítéssel kötötte össze, nem sikerült az oláhoknál sem, de nálunk Magyarországon sem.

A nemzeti termelés elől az apró parcellák folytán sok belsőség, megye, dűlő-ut és egyéb nem művelt terület vonatnék el, holott azokon a helyeken termelés folyik. Egy általános földbirtok reform a löbbtermelést álomszerűvé lenné, mert a szélforgácsolt termelés sokkal nagyobb költséggel jár, mint az egységes, központi. Mert mindenből löbb kellene, hiszen az a 10 holdas törpebirtokos ugyanannyi igazállattal, ugyanannyi ekével, székkel, épülettel kell bírjon, mint egy mondjuk 25—30 holdas. A világpiacon mindinkább előtérbe kerülő minőségi termelés idejében az apró birtokos feltétlenül lemarad, hiszen nemesítésre sem lökéje, sem megfelelő szakképzettsége sincs. Jó példa erre az észak-amerikai Egyesült Államok, ahol az óriási, mehanizált földbirtokok a 300—2000 hol-

don gazdálkodó farmerek fizetéseit leték tönkre. Minden földreform csak 5—10 évre tudna viszonylagos nyugalmat biztosítani, mert ennyi idő alatt újabb önállóvá fejlődött egyedek jelentkeznek földért, újabb földnélküli családok alakulnának és ha ezeket is ki kellene elégíteni, az ország testét „nadrágszijjakra“ kellene hasogatni, ami annak teljes tönkretételével egyenlő. Ha az egyház tulajdonában lévő 250 ezer holdnyi szántó területet 20 holdas kisbirtokra osztanánk, csak minlegy 12.500 családnak jutna belőle és mit kapna a még ugyancsak földre vágyó további 240 ezer gazdasági cseléd és zsellér család?!

Láthatjuk ebből a néhány felvetelt gondolatból is, hogy ilyen kortesfogásnak beváló, de kivezető utat nem adó földbirtokreform, egyházi vagyont elkönfiskáló jelszavakkal az ország bajain segíteni nem lehet. Itt csak egy mindent átfogó, részleteiben is kidolgozott gazdasági reform segíthet. Ilyennek tartom én Bell Miklós „Gazdasági Reformtervét“, amely senkiöl sem akar elvenni semmit, de mindent tud adni a nemzetnek. Több egyházi férfutól hallottam, hogy a Bell-féle tervezet a leg-Krisztusibb alapon az emberiségnek szeretetbeni összeforrását képes előidézni. Nemzeti forgólóként alkot ingatlan fedezettel, mert

hiszen nem alapíthatja — amink nincs — aranyra. Munkaalalmak százezreit teremti meg, ahol a nép földhöz nem jutott része elhelyezkedhet és emberi megélhetést, családjának pedig biztos jövőt talál. A nemzeti forgólóként nemzeti célok érdekében hasznosítja, csak a becsület az, ami érdemet jelent. Csoda-e, ha mindazért lámadják azok, akik nem állanak Krisztusi alapon, akiknek nem célja a nemzeti boldogulás, akik az aranyborjút imádják?!

Csak egy az ut, csak egy a lehetőség a nemzeti feltámasztás felé s azt Bell Miklós mutatta meg. A mai gazdasági farizeusok nem képesek egy egészséges programmal előállni, sikertelenséget sikertelenségre halmoznak és mégis azt követelik, hogy a nemzet bizzék bennük, hozzunk még több áldozatot, ők reáérnek tovább kísérletezni az ország bőrén, mert nekik még jövedelmeznek a bankok, még van szelvény a részvényeken. A nép azonban már nem bírja tovább! Hiába mondta a pénzügyminiszter ur, hogy nincsenek nagy bajok, ezt már hallottuk miniszter szájából, só!..! És ime itt vagyunk! Fölhangzanak országszerre Marxi jelszavak s a tavaszi szellő az éj sötétjében felénk hozza az internationálé foszlányait a magyar pusztákról, a magyar dombok tornái felől.

Urak! A Lajosok nem tanultak és nem feledtek. De önök annak dacára, hogy semmit sem tanultak, mindent elfelejtettek.

### ÁRON ÉS MOLNÁR SZABADALMI IRODA

ÚJ HELYSÉGEI:  
VIII. Rökk Szilárd u. 2.  
(közvetlen a Corvin áruház mellett)

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar gyáripar több mint 200 szakmával vesz részt. Köztük a legnagyobb csoportokat a vas- és gépipar, a textil- és confection- ipar, az élelmiszeripar, a bútorigar és az építőipar alkotják. A gyáriparon kívül nagy számmal jelentkezett a vásárra a kis- és kézműipar, a háziipar, a különböző népművészeti csoportok, az iparművészek és igen nagy kiterjedésű pavillont foglaltak le a magyar gyógyfürdők, üdülőttelepek, a vidéki városok és a különböző idegenforgalmi iparágak. Mind ezekhez a kiállítókhöz új csoportként csatlakozik ez évben először a magyar mezőgazdasági nyerstermékek bemutatója, amelyet érdekesen egészít ki a vásáron létesített barromfi és aprójószág kiállítás. A vásáron közel 80.000 m<sup>2</sup> területen több mint 1200 kiállító vesz részt.

**Feltalálók:** Áron és Molnár szabadalmi iroda új helyiségei VIII., Rökk Szilárd u. 2. (Corvin áruház mellett) vannak.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron résztvevő több mint 1200 kiállító között — a gazdasági válság ellenére — ez évben is számos külföldi kiállító is szerepel. Köztük különös érdeklődésre számíthat a Délafrikai Unió hivatalos bemutatója, Brazília érdekes kiállítása, a török termelők és kereskedők által alkotott nagyterjedésű csoport, egyes perzsa exporteurók Magyarországon először bemutatásra kerülő kiállítása és Franciaország vasúttársaságainak izléses idegenforgalmi propaganda-bemutatója.

gazdasági organisátor működhetek Albánia hasznára 7 éven át. A belügyi organisátor megteremtette a belső rendet, teljesen új rend- és csendőrsége megszervezésével és beállításával, a magyar országszervező pedig megtanította a munkától teljesen elszokott, mondhatni a munkát nem ismerő népet, a puskájuk után élő forradalmárokat dolgozni, pusztítás és rombolás helyett építeni, vetni és ültetni. Megtanította őket tanulni, törvényt és hatóságokat ismerni és tisztelni. A talált 7 gazdasági törvényparagrafus megszaporította s ma 18 füzetben vannak azok szentesítve. A megszállott részokról és Törökországból haza emigrált ösálban nincstelenneknek, 15 ezernél löbb családnak földet osztottak ki ingyen és 3 évig adómentesen, annyit, hogy abból meg is tudjon élni. A kezdethez kaptak ezek a családok élelmet, érkezésüktől az első aratásukig, mégpedig magban. Kaptak továbbá vetőmagot, az erdőből ingyen fát

építkezésre és tüzelésre. Kaptak állatokat és azokhoz a miniszterium által nagyban és külföldön, tehát olcsón vásárolt vasekét. Utóbbiakat pénzzért kapták, de úgy, hogy az első részletet nem átvételnél fizették, — hisz teljesen koldus szegény volt legnagyobb részük, — hanem az aratás után egy hóval. Létesítettem 3 mintagazdaságot, farmmodellt az ország közepén, északon és délen, hogy azon bemutassam és láthatóvá tegyem mindazt, amit a törvények, a miniszteri rendeletek, az általam irt szakulatisások és az általam 5 évi vajadás után létesített szaklap előírnak és tanítanak. Szaklap nem volt az országban; 24—25-ben nem volt egyetlen egy gazdasági szakiskola sem. Ma azok többszámában vannak, melyekbe felvétetnek olyan 15 éves fiúk, kik egészségesek, írni-olvasni tudnak, királyhú és megbízható családok és törzsek sarjai. A lakosság e gyermekei a miniszterium által

Lushnján létesített gazdasági iskolájában ingyen elméleti és gyakorlati oktatást kapnak, könyveket, tanszereket, torna és sportszereket, ingyen orvos és orvosságot, de ingyen benlakást, élelmet, ágyneműt, ünneplő és dolgoz ruhát, fehérneműt és lábbelit is. Ez a gazdasági iskola 4 éves. A Kavaja és Tiranában létesített gazdasági iskolákban a tanulók legnagyobb része ugyanazokat a kedvezményeket élvezik, mint a Lushnjaiban, csak alig néhányan fizetnek havi 10-15 pengő hozzájárulást. A 4 gimnáziumot végzettek legnagyobb részét a kormány taníttatja tovább külföldi iskolákban és egyetemeken s ma már, vagyis I-ső Z O G öfelsége uralmának 8-ik esztendejében annyi tanult és diplomás embere van Albániának, hogy egy szakban sem szorul külföldre, idegenre. Kizárólag csak az iskola nyelvmesterei idegenek már: németek, franciák, angolok vagy olaszok.

(Folyt. köv.)

## A budapesti nemzetközi vásár

A budapesti nemzetközi vásárra való felutazáshoz (máj. 7—16-ig) kedvezményes igazolványok lapunk szerkesztőségében 3 pengő 20 fillérért kaphatók.

Az igazolványok a vasuton május 2-től május 16-ig érvényesek.

Az igazolvány a vásár háromszori díjmentes látogatására jogosít. A székesfővárosi idegenforgalmi hivatal szállásról, kivánságra ételmezésről is szállodákban, pensiókban, vagy magánlakásokban gondoskodik.

Részletes tájékoztató, az árakról is a vásárigazolványon. Azonkívül csatolva van minden vásárigazolványhoz szórakozásokhoz, fürdőbe stb egy kedvezményes jegyfüzet, mely gyógyintézeti (Sanatóriumi) kedvezményeket is ad.

Utaltvány van a kir. vár szerzetési terméi, a m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház, Teréz-köruti Színpad, Városi Színház és Bethlen-téri Színpad egy előadására, Royal Orfeum, Forum Mozi, Royal Apolló Filmszínház, Palace Filmszínház, Munkás Dalegyletek diszhangversenyére. A Duna ünnepélyvel kapcsolatos sétahajózásra, Beketov Cirkusz egy-egy előadására 20—25—30 százalékos mérsékelt jegy váltására. Angolparkba 20 fillér. Margitszigetre 20 fillér. Kádfürdőbe, Szent Gellért fürdőbe, Rudas fürdőbe, Széchenyi fürdőbe, Szent Imre gyógyfürdőbe és a Hungária fürdőbe félárú és mérsékelt áru kedvezményes jegyek váltására.

A külföldi és vidéki látogatók a vásár területén mérsékelt díjak mellett a rádió útján üzeneteket adhatnak le üzletfeleinek és otthonmaradottaiknak. (40 szó 1 P 50 fillér).

## Amit mindenkinek tudni kell a tejről.

Egyik legrégebb, legáltalánosabb és legfontosabb táplálékunk a tej. Szerepe a közéletmezésben igen nagy, a csecsemő- és gyermekkorban pedig egyenesen nélkülözhetetlen. A tej ugyanis a szervezet felépítéséhez és fenntartásához szükséges tápanyagokat szinte a legerősebb formában és mennyiségben tartalmazza. Mindezenfelül könnyen emészthető, csaknem mindenütt rendelkezésre áll és tápértékéhez viszonyítva elég olcsó is. Ezért méltán nevezhető eszményi tápláléknak.

A tej viz, fehérjék, zsir, tejcukor és ásványi anyagokat tartalmazó vitaminus keverék. Keverék, mert alkotórészei elég könnyen szétválaszthatók. Ezért és mivel a fenti anyagok nem határozott súlyarányok szerint vannak egy-

máshoz kötve, a tej, könnyen hamisítható. Ezen okoknál fogva szükséges a tej forgalmának állandó hatósági ellenőrzése.

Középtértékben a tejben van 4 % zsir, 3,5 % fehérje, 4,6 % tejcukor, 0,75 % ásványi só és 87,15 % víz.

A tej minősítése, tápláló mivoltának elbírálása főleg a zsirtartalom alapján történik. De nem azért, mintha a tejben levő protein és tejcukor nem volna értékes és nélkülözhetetlen tápanyag, hanem csak azért, mert a tejből a leggyorsabban és legkönnyebben a zsirt lehet elvonni. Epen ezért egyes országokban és hazánkban is néhol a tejet zsirtartalma szerint adják és veszik.

A tej megsavanyodása baktériumok munkája. A tejsavképző csirák a tejcukrot tejsavvá alakítják át. A keletkezett tejsav az alkálikus kazeinmészéből elvonja a meszet, mire a kazein oldhatatlanná válik, ez a tejvadék.

Ha a tejet felforraltjuk, egyik tejfehérje, az albumin elveszti oldhatóságát és a tej felszínén megjelenik a tejbőr. Állás közben a felforralt tej is feladja a tejszint, ami a tejbőrhöz tapadva a kávéházi fölt adja. Forralásnál a tej színe, íze, valamint emészthetősége is megváltozik. A forralás elpusztítja a baktériumokat is. Huzamos forralás a sterilizálás, csirátlanítás.

Az eddigi kutatások szerint a tejben A, B és C vitamin van. Az A főleg a zsirban van jelen és a paszterizációt, valamint a rövid forralást is kibírja. A kizárólag sovány tejjel való táplálkozásnál a vitaminhiány folytán gyengeség, növekedés elmaradás és az ellenállóképesség gyengülése következik be.

A pasteurizálás 60—65, illetve 70—85 Celsius hőmérsékletre való felmelegítésből és gyors lehűtésből áll. Célja az egészségre ártalmas baktériumok elpusztítása. Már egy pernyi 60-ra való felmelegítés a tifusz, paratifusz, kolera, diftéria, stb. csiráit elpusztítja és így a pasteurizált tej fogyasztása által védekezhetünk az esetleges járványos betegségek ellen. Nyers tejet felforraltás nélkül csak akkor ajánlatos fogyasztani, ha a tej állatorvosilag ellenőrzött egészséges tehénektől származik és a fejés, valamint a tejkezelés és szállítás a közegészségügyi szempontok legteljesebb betartása mellett történik.

Homogenizálás az a művelet, mellyel a tej zsirgolyócskáinak kiválását, a felszínre való felszállását megakadályozzuk. A homogenizált tej nemcsak állás közben nem adja fel a tejszint, hanem az még gépi művelettel sem választható ki. A homogenizált tejszín habbá nem verhető fel.

A tej íze, színe külseje nem sokat árul el minőségéről. Csak a kémiai elemzés, a zsirvizsgálat ad biztos felvilágosítást a tej jóságáról, vagy gyenge mivoltáról.

Végezetül még annyit, hogy a tej nemcsak a legjobb, hanem a legkényesebb táplálék is. Ezért igen nagy gond fordítandó a fejésre, tejkezelésre! Legfontosabb szabály a feltétlen tisztaság. Vásárlás után szűrni, a felforraltiság hűvös helyen tartani. Forralás után gyorsan lehűteni és ismét hideg helyen tartani. Így nem romlik meg, jó ízű marad és mindenki szívesen fogyasztja.

SZANYI ISTVÁN  
ki. fővegység.

A nagylaposi uradalomban kitudó friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

## HIREK

**Személyi hírek.** A Vidéki Terménykereskedők Országos Egyesülete elnökéül ismétellen Hartenstein Ignác helybeli terménykereskedőt választotta meg.

Vitéz Purgly Emil földművelésiügyi miniszter vasárnap a déli személyvonattal Gyomára érkezett, intézőjével Zsófiamajori birtokára ment, honnan a délutáni 5 órás gyorsal visszautazott Budapestre.

**A védhímlő oltásának teljesítésére** Gyomára dr. Bartha Gusztáv, Endrőd I. kerületben dr. Kovács Péter, II. kerületben dr. Weisz Aladár községi orvosokat jelölte ki az alispán.

**Értesítés.** A helybeli postahivatal értesíti a közönséget, hogy szombaton április hó 30-án este 6 óráig tart pénzüri szolgálatot.

**Ez évben május 7-én** nyílik meg az immár 27 év óta fennálló Budapesti Nemzetközi Vásár. Az eddigi jelentkezések szerint a vásáron több mint 1.200 kiállító vesz részt. 1931-ben összesen 1.126 kiállítója volt a vásárnak. A vásár tehát a gazdasági krízis ellenére is új és erőteljes fejlődést mutat. A vásár, amelynek már tavaly is több mint 350.000 látogatója és ezek között 40.000 vidéki és 20.000 külföldi vendége volt, ez évben május 16-ig tart.

**Öngyilkosság.** Furesa módon szeltette a biztosan megérkező kaszás Halál érkezését Papp Zsigmondné Tóka Zsuzsanna 78 éves öregasszony. Április 24-én vasárnap délelőtt elítávozott leánya lakásáról még ebéd idő előtt s a gyomai református temetőben egy sírkőre felakasztotta magát. Mire megtalálták meghalt.

**Kétezernégyszázötven ajándékot** osztott ki eddig a regénymegfejtők közül Tolnai Világlapja. A népszerű képes hetilap új számában újabb háromszáz ajándékot tűzött ki. A pályázaton mindenki részvehet, aki 26 fillérért megveszi Tolnai Világlapja új számát, amelyben rengeteg érdekesebbnél érdekesebb cikket, képet és két folytatásos regényt talál az olvasó.

**Százával hagyták el Oroszországot a német mérnökök.** Az év eleje óta félezer német érkezett vissza Szovjetországból Németországba. A mérnökök fizetését hónapról-hónapra leszállították, sőt a legutóbbi időkben a leszállított fizetést sem a kikötőitől dollárban fizették. A szovjet hatóságok most osztrák mérnököket akarnak szerződtetni a németek helyére.

**Makacs székrekedés,** vastagbélkatarus, gyomorhaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** viz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár vidéki és külföldi látogatói ez évben is számos kedvezményben részesülnek, melyeknek igénybevétele a „**vásárigazolvány**”-hoz van kötve. A vásárigazolvány alapján a látogató közönségnek Magyarországon 50 %-os, Csehszlovákiában 30 %-os és Ausztriában 25 %-os úgy a Budapestre, mint a visszautazásra érvényes utazási jegykedvezmény áll rendelkezésre. Románia és Jugoszlávia a visszautazásnál érvényes 50 %-os utazási kedvezménnyel segítik elő a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatását. A vásárigazolvány ezenkívül még 17 további állam közlekedési vállalatánál jogosít 25—50 %-ig terjedő jegykedvezmény igénybevétele. A vásárigazolvány ezenkívül helyettesíti a magyar vizumot is, amennyiben a vásárigazolvánnyal utazó közönség vizum nélkül lépheti át a magyar határt és a vizumot utólag válthatja meg a vásár területén összesen csak 3 pengő illetékért. A vásárigazolvány ezenkívül belépőjegyük szolgál a vásár területére. A hozzá csatolt „**kedvezményfüzet**” szelvényei pedig módot adnak arra, hogy a vásár közönsége részben ingyen, részben pedig 50 %-ig terjedő kedvezménnyel látogathassák és használhassák Budapest híres gyógyfürdőit, sanatóriumait, a budapesti színházakat, mozikat, muzeumokat, a Margitszigetet, a királyi várat és Budapest számtalan egyéb látványosságát. A „**vásárigazolvány**”-ban foglalt összes kedvezmények érvénye — belöldiek részére május 2-től május 21-ének 24-ik órájáig, külföldiek részére pedig ugyancsak május 2-től május 24-ének 24 órájáig tart. A vásárigazolvány az összes menetjegyirodákban, valamint a vásárnak minden nagyobb városában működő tb. képviselőténél már beszerezhető.

**Fej-, váll- és ágyékrheumánál,** idegfájásoknál, szaggatásnál és zsabánál a természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Magyarország legnagyobb idegenforgalmi eseménye. A vásár 10 nap alatt egymaga lebonyolítja Magyarország egész évi idegenforgalmának több mint 1/5-öd részét. Budapestén ép ezért a vásár ideje alatt, vagyis május 7—16-ig minden idegenforgalmi intézmény és az összes szórakozási iparok a legjobb teljesítményt nyújtják — a várható nagy forgalom fejlesztése érdekében — mindenkor a legolcsóbb áron. Budapestet ép ezért a legérdemesebb a vásár ideje alatt felkeresni.

## Falu.

Igy kell neveznem ezt a községrészt, ahol lakom, ahol élek és ahol születtem, mert az alakja a falu és az élete is falusi élet. Pedig úgy hozzártározik Gyomához, mint a láb és a kar az embertörzséhez. És mégis, ez az odatarozás csak hasonlat, mert aki nem jár és nem él Besenszegen, az nem tudja, hogy milyen itt az emberek élete. Talán azt hiszi, hogy mi itt egészen más világban élünk, más a gondolkodásunk, az életünk és a szórakozásunk. Lehet... mi nem tudjuk, mert nem ismerjük a gyomai, városias felé hajló életet. De a mi életünket ismerem és megpróbálom leírni, betűkből álló képet festeni róla, hogy a városiak megismerhessék. És ha valaki a városi életet leírja, mi is megismerjük az ő életüket.

Ennek a megismerésnek mi itt szükségét érezzük, mert úgy gondoljuk, hogy csak úgy közeledhet egymáshoz a falu és város népe, ha ismeri egymás életét. Mert csak így tudja megérteni egymás baját, óhajait.

Itt néhány év óta mindig csöndesebb az élet, különösen télen. Az ilyen hideg, téli időben, házkörüli teendőit mindenki megválogatja, mert nem mindegyiket lehet elvégezni. A kiskertek földje kőkeményre fagyott. Nem lehet felásni, nem veszi be az ást. Nem lehet megnyitni a hólének, ami talán még lesz a télen. Egyébb tenivalók után látunk tehát és találunk is mindig valamit. Ha kint nem, hát bent. Motozunk valamit és eltelik a nap, jön az este.

Sorban kigyúlnak a lámpák és kivilágosodnak az ablakok. Mindenütt a vacsora járja, azután egyik helyen készülnek fogadni a szomszédokat, a másik helyen pedig készülnek a szomszédba. Így összejön egy-egy házban négy-öt család és tanyázunk. De nehogy valaki azt gondolja, hogy politikázunk. Nem...! eszünkbe sincs. Az asszonyok kézimunkáznak és gyerekeket dajkáznak. Mi, férfiak pedig összeülünk az asztal körül és előkerül a kártya. Kártyázunk... Ullizunk hárman, a többi pedig figyel, kibicel és beszélget.

Józsebbátyám zödre vesz, mert „zöd a remény“... Azután hanyagul ledobja a „talont“, mint ami felesleges. Szemeit végigjárja tiz kártyáján és komolyan, mint aki nagyot mond, — bmondja a „negyvenszáz Ullit“...

Miska, az „infámis“ mosolyog. Örül, hogy van mit „kontrázni“, ha nincs is mivel. És olyan hangon, ami egy kicsit kihívó, löki Józsebbátyám felé: — Kontra a „száznak“, kontra az „Ullinak“...!

Józsebbátyám kihúzza a „hívót“ a löbbi közül, felemeli, azután Miskára néz. Pillantása vizsgálva figyel Miska nevető szemeit és egy kicsit megretten. De szeme azután öt tromfjára siklik, az öt jó „zödre“. Leejt Miska elé a hívót és azt mondja:

— Visszapöntögöm a „rekontrát“ öcsém...!

Miska most már a vállai közzé húzza a fejét és úgy néz rám, mint aki rossz fát tett a tűzre. Józsebbátyám pedig csak hív... és hív... alig bírom elrontani a százat, mert csak három tromfol fogtam a kezemben és azokat is kiszedte pirossal. Így az „Ullit“ az övé, az enyém és a Miskáé a „fizess“.

Még jó, hogy a százat elbirtam rontani, mert vaskos fizetés lett volna. Mert nem „potyára“ megy a játék és nem is „babra“, hanem fillérek kinevezett kukoricaszemekre. Nem is kell egymásnak pénzt váltani soha.

Józsebbátyám pedig maga, az asztal sarkára söpri a nyereséget, megigazítja a székel és élete párja, Rozinéni felé fordul: — Annyok...! nyertem a „rekontrán“ egy fél pengőt... — és a tenyerén feléje zörgeli a magyar föld sárga aranyát, a száraz kukoricaszemeket.

És most jön az igazi... Meg kell vitatni, hogy miért nem birtuk elfogni az „Ullit“, hogy tudtuk elrontani a százat és ki követte el és hol a hibát. Józsebbátyám pedig Rozinéninek magyarázta, hogy a zödkirály hozta a fél pengőt, de én tudom, hogy emmán nem igaz. Mert azt a Miska „kontrája“ vitte, de azért nem szólok semmit. Szólnak helyettem az asszonyok, mert ők is bele-szólnak a vitába, pedig az egyik csak a „tökfilkót“, a másik meg csak a „makkfilkót“ ismeri a kártyák közül. És folyik a vita az „Ullit“ körül, de szépen, csendben, de a hangulat meleg és emelkedett jó ideig.

Igy töltjük el a hosszú, téli estéket Besenszegen és ha valaki mégis politikázni kezd, mindig Józsebbátyám felel:

— Majd hónap öcsém... most megint „kontrát“ kaptam Miskától.

De nehogy azt gondolja valaki, hogy ezt a „tanyázást“ mi minden céltudatosság nél-

kül tesszük. Nem...! a fakerekosság szava ez itt nálunk. Így nem kell öt-hat helyen világitani és tüzelni. Spórolunk...

De ez még csak a mi kicsiny körünk és még csak öt-hat emberről szóltam. Még sokan vannak, akiről szólnom kell.

Elsősorban az öregebbekről. Övéké a szerda és a szombat, szóval a piac. Ilyenkor viszik a tojást a piacra és hozzák a filléreket. Vasárnap pedig mennek a templomba és a publikációra.

No... és a gyerekek...! hát rájuk most igazi rossz világ van. Hozzá vannak kötve a házhoz, a kemencéhez. Nem mehetnek ki a szabadba, csak a nagyobbak, akik már iskolások. De azért látni azt is, hogy egyik-másik apa bebugyolálja a bundába a kis csemetét, — hogy kapjon igazi friss levegőt is, ne csak szellőztetéskor — és megsétáltatja a falicskán.

Esténként pedig az öregek is összejönnek valahol és felolvasnak egymásnak az újságból vagy a Hangya naptárból. Olvasnak és hallgatják a nagy emberek szavát, csodálják a sziporkázó gondolatokat és érzik, hogy mily kicsinyek vagyunk mi. És várják a tavaszt és a nyarat velünk együtt. Mikor majd érő kalász leng a kertek alatt és az alkonyati szellő kukoricalevelet susogtat a gát mellett. Egyiknek-másiknak pedig már most eszébe jut a palláslyukon kidugott kassza és már vágyik... szerezné belelendíteni a kertek alatti hullámzó élet áldásba.

De az még messze van. És a hideg téli szél, ahogy végigzúdul az ablakok alatt, bizony...! sokat sötétben talál egész este. Máskor sem laktak itt gazdag emberek, de most a munkanélküliség szegénységet hozott ide. És bizony...! reggel az ébredő falu megmozdulásakor nem füstölnek olyan vigan a kémények, mint husz évvel ezelőtt, a régi, jó békeidőben.

De azért, ha valaki a besenszegi emberben zúgolódót lát, téved... nagyon téved. Mert én itt élek, éppen úgy, mint a szomszédjaim és látok, hallok mindent, de zúgolódást sohasem. Bízok mindenki és várja türelemmel a nyarat, az aratást, az új kenyeret.

A csendről már szóltam, de hozzártározik még az is, hogy bizony... már én régen nem hallottam dalolni azt a nótát, hogy „Megdöglött a bíró Jova“... evvelis alább hagyott valaki, de a tekintélyét kifejező terje-

delemmel is. Hiába...! így van ez már mostanság!

De azért mi, akik egykoron, távolságban vagyunk a városi élethez és a természethez, de a természetet jobban ismerjük, úgy gondoljuk: ahogy az első tavaszi napsugár kiszólit bennünket a természetbe és egybeforraszt vele őszig, éppen úgy tudnánk közeledni a város népehez. De ehhez egymás életének a megismerése volna szükséges. És az, hogy ha innen valaki bemegy Gyomára, ne egy „besenszegit“ lássanak benne, hanem emberfarsat, aki keményen megbirkózik a kenyérért a magyar földdel és bizony... most eléggé sújtja a sors...

Polányi Lajos.

**Kitüntetik a hűséges erdészeti aliszteket.** A m. kir. földművelésügyi miniszter elismerve azt, hogy az ország erdőgazdaságaiban alkalmazott szakképzett erdészeti alisztek sok esetben életveszéllyel is járó szolgálatukat nehéz körülmények között becsülettel és hűséggel teljesítik, elismerésben kívánja részesíteni az olyan szakképzett erdőőröket, akik szorgalmuk, magatartásuk és jórahalóságuk által társaik közül kiűntek. Ezeknek hűséges szolgálatuk elismeréseképpen elismerő oklevelet kíván adományozni és esetleg őket más kitüntetésben is részesíti. A kitüntetésre érdemes erdőőrök nevét, lakhelyét és személyi adataikat a szolgálatadóknak kell legkésőbb 1932. május 15-ig a járássok főszolgabíróinál, illetve a városok polgármestereinél bejelenteni. Az illetékes hatóságok május 25-ig tehetik meg kitüntetés iránti előterjesztésüket a vármegye főispánjához.

## SPORT

### GySC—Szarvasi Bocskay 2:1.

Az elmúlt vasárnap a GySC a Bocskait látta vendégül, melyen végre sikerült a helyi csapatnak győzni, ami igazán meglepte a footballrajongókat.

Széllel támogatva nap ellen kezd a GySC, heves támadások jellemzik mint két csapat első féldíjóját, de csak a GySC ér el eredményt Zöld révén.

A második féldíjban ismét nagy a lendület, előbb a GySC ér el gólt ismét Zöld révén, majd a Bocskay szépít az eredményen (2:1)

A helyi csapatnak sok gólhelyzete volt, de a gyenge csatársor nem tudta azokat értékesíteni. Eredményesen játszott a két szélsőhál, különösen Oláh. A védelem biztosan végezte dolgát, bár a kapott gól tisztán az ő hibájából eredt.

Vasárnap az eleki jóképességű csapat lesz a GySC vendége. Ez lesz az idei első bajnoki mérkőzés, amely reméljük nem fog olyan csúfos vereséggel végződni, mint az őszi Elekent,

# Endrődi Hírek.

Rovatvezető: KRESZNERICS GY. FERENC. (Minden endrődi kéziratot ottani kirendeltségünkhöz — Sugár útca 29 — kérünk.)

## Képviselőtestületi gyűlés Endrődön.

Mult hét péntekjén, vagyis ápr. hó 22-én tartotta Endrőd község képviselőtestülete rendes közgyűlését. A gyűlésen az előjáróság teljes számban jelent meg, a képviselő tagok közül kilenc, négyen pedig megbízás alapján vagyis a hivatalos közegeken kívül tizenhárman. A községi párt, amely a képviselőtestületnek többségét alkotja, teljes egészében távol maradt a gyűléstől, mert nem akart résztvenni abban a csunya harcban, amelyet mesterségesen előkészítettek. Elnök: Kalmár Imre bíró. A gyűlés első pontja a Kondoros—endrődi vicinális út építéséhez szükséges idegen területek tulajdonosaival kötött egyezség bemutatása. Az egyezséget, amely szerint négyszögölenként 80 fillér térítést kapnak, egyhangulag jóváhagyták. A községi vadászterületekben új beosztást csináltak és megállapították azoknak kikiáltási árát. Bula Lajos és társainak abbeli kérelmét, hogy a Simazugi hidat a község vegye kezelésbe és tulajdonába, annak ellenére, hogy jogos és méltányosnak tartják, tekintettel a község nehéz helyzetére nem teljesítették. **Urban János** irodatiszt, községi iktató kérelmét, hogy a főszolgabírósnál eltöltött szolgálati idejét tudják be, teljesítették. Több olvasó kör beadványt adott be, amelyben a piaci helypénz leszállítását kérelmezik. A képviselőtestület tudomásul veszi előjáróság előterjesztését, hogy azt teljesíteni nem lehet, mert a községet szerződés köti ez irányban, de többek hozzászólása és különösen elnöklő bíró előadása következtében (egy asszony 3 tojást hozott egy kézi kosárban eladásra a piacra, amelyért 15 fillért kapott és 10 fillér helypénzt követeltek tőle) utasította az előjáróságot, keressen érintkezést a piacbérlővel és mentesítse ily esetekben a termelőt a helypénz fizetése alól.

Vármegyei alispán újabb határozat hozatalra utasította a községi képviselőtestület az albirói és egy esküdti állás megszüntetését illetően. A közgyűlés többek hozzászólása után úgy határoz, hogy mindkét állást megszünteti.

Polányi István 100 szociáldemokrata munkás aláírásával ellátott beadványban nyomorgó helyzetükre való hivatkozással az inségmunka azonnali megindítását sürgeti, avagy ha az nem volna keresztül vihető, úgy munkanélküli segély kiutalását kéri, mert az az indoklás, hogy erre nincs fedezet, nem állhat meg, hiszen

az Egyház évek óta kap segílyt, tehát szüntessék be ezt a segílyezést és ezt az összeget használják föl erre a célra. Különb is fölvilágosítást kérnek, mennyi összeget és mily címen kapott az Egyház a multban segílyeket. A beadvány egész tartalma amellé bizonyít, hogy megrendelésre készült, hogy mód adassék az Egyház eddigi segílyezéséről kimerítő jelentést tenni és a munkásság amugy is szélsőségre hajló csoportját — anyagiak színes feltűntetésével — az Egyház vezetőségével szembe állítani. Az ismertetés a számadatok ügyes csoportosítása által célját a hallgató munkásság között valószínűleg el is érte. Az ismertetés szerint az Egyház különböző címeken 80.283 pengőt kapott, de csak 56.826 pengőt vett föl. (Azt hiszem nagy volna a tiltakozás, ha az Egyház föl nem vett segíly címen követelné a két összeg között mutatkozó nagy összeget!) Az ismertetés további részében előadja, hogy a község az inségmunkát azért nem tudja megindítani, mert erre nincs fedezet. Költségvetés tervezetbe az előjáróság beállított ugyan e címen 5000 pengőt, de ezt az összeget Csernus Mihály apátplebános javaslatára a községi képviselőtestület áthelyezte a Kondoros—Endrőd—Mezőturi utépités tételére. Miután azonban az említett utépités csak másodrendű kiadási tétel, ahhoz nyulni nem lehet. Az előjáróság javaslatot nem tesz a közgyűlésnek, hanem szabad kezét ad. Az előadói jelentés valóságos biztatás volt és a főlshólalók meg is ragadták az alkalmat, hogy egyrészt a távollevő apátplebánost és rajta keresztül az Egyházat állítsák oda okául annak, hogy a munkásságnak nincs kereseti lehetősége. Az első főlshólaló dr. Kovács Péter, ki miután az előjáróság javaslatot nem tett, a következő javaslattal áll elő: Először is az 5000 pengőt át keli hozni elsőrendű költségvetési tételnek, másrészt tekintettel a község nehéz helyzetére föl kell függeszteni minden néven nevezendő segílyezést. Másodikként Kovács István szólal föl. Hangoztatja, hogy az 5000 pengőből 290 q. búzát lehetett volna juttatni a munkásságnak, ami 800 lélek ellátásának felel meg. A munkásságnak joga van a mindennapi kenyeret követelni, a községnek kötelessége munkaalmat adni, miért is indítványozza, hogy Kovács Péter javaslata egészítettessék ki avval, miszerint az

csak „birtokon kívül“ fellebbezhető meg. Nem tartozik ide — folytatja felszólasát — de a munkásság érdekében nagyon fontos és így szükségesnek látom, hogy szóvá tegyem és egyuttal kérjem az előjáróságot a szükséges lépések sürgős megtételére abban az irányban, hogy a vármegyei értekezleten elhatározott és állítólag rendeletileg kötelezővé tenni szándékoit határozat ellen, mely szerint mindenütt csak helyi munkások alkalmazhatók, valóra ne válják, mert akkor az endrődi munkások nagy száma a nyár folyamán sem tud majd elhelyezkedni és munkához jutni. Én eddig a szarvasi határban fekvő bérletemen mindenkor endrődi munkásokat foglalkoztattam, de most már figyelmeztetést kaptam, hogy az idei aratás és csépléshez csak szarvasi munkásokat szabad alkalmaznom. Ez igen könnyen véres verekedésre vezethet, mert én el vagyok határozva az idén is csak endrődi munkásokat szerződtetni. Tóth Libor jegyző főlshólasában igyekszik megmagyarázni, miért helyezte az alispán a Kondoros—Endrőd—Mezőturi utépitését másodrendű tételek közé. A képviselőtestület úgy határoz, hogy az 5000 pengőt elsőrendű rovatba visszahelyezi és hogy az azonnal főlhasználható legyen s csak birtokon kívül fellebbezhető meg.

Az előjárósági jelentéshez van hozzáfűzni valóm. Az igazság kedvéért meg kell jegyezmem, hogy annak idején az apátplebános azért csatoltatta az 5000 pengőt az utépitési tételre, hogy így 5000 pengő helyett 12.700 pengőt, tehát jóval többet lehessen munkabérekre főlhasználni. Meg kellett volna említeni azt is, hogy Endrőd község képviselőtestülete épp Csernus Mihály apátplebános indítványára határozta el, hogy az 1931 évi költségvetésben a gátépitési munkálatokra beállított 11.300 pengőt a folyó évben utépitési és javítási munkák végzetésére használják föl. A költségvetésben eszközölt helyesbítések és a takarékoság szigorú szem előtt tartása mellett az előző előjáróság 72 százalék pótdóáját sikerült 50 százalékra leszállítani, annak ellenére, hogy összesen 24.000 pengőt óhajtott biztosítani rendes munkaalkalmak nyújtására. Endrőd község főnnállása óta ily nagy összeg nem szerepelt földmunkálatok céljaira a község költségvetésében!

A tárgyilagosság kedvéért azt

is meg kellett volna említeni, hogy a képviselőtestület által jóváhagyott költségvetést az alispán, a főjegyző és másodjegyző közreműködésével tételenként elbirálta és ekkor történt, hogy azt az összeget, amit a közgyűlés a munkásoknak akart juttatni, másodrendűnek minősítették. Miért nem emelt szót a két főjegyző? Ha azt megteszi, akkor esetleg az alispán is másként intézkedik. Ezt elmulasztották vagy azért, mert elkerülte a figyelmüket, vagy, mert közömbös volt nekik a munkásság sorsa, vagy pedig szándékosság vezette, hogy az Egyházat a munkásság előtt kijátszák! Az utóbbi kettőt nem merem föltételezni, de akkor nem szabad a saját figyelmetlenséget mások nyakába varrni.

A tüzzel nem szabad játszani, még kevésbbé közigazgatási szervnek. A lejtőn fekvő követ elindítani nem nehéz, de hol áll az meg, azt előre megállapítani nagyon nehéz és így nagyon veszélyes.

—sf—

## Egy és más a peticióról.

Folytatás. VI.

Off hagytam el, hogy Jeszenszki Sándor kondorosi ev. tanító és két társa Liker Mihály vendéglős és Nagy János autófuvarozó jegyzőkönyvbe mondták Budapesten, dr. Hindy Zoltán ügyvédi irodájában a kondorosi visszaéléseket s azzal távoztak onnan, hogy a bizonyító, vagy ahogy azokat Jeszenszki nevezi „vesztegetési“ nyugtákkal legközelebb felhozzák.

### Jeszenszki vesztegetési nyugtákat visz Pestre.

Szeptember elsején Jeszenszki maga megy föl Budapestre és átad Vangel Gyulának 13 darab nyugtát. A nyugták egyforma szövegűek, csak az összeg, kelet és aláírás változik. „Nyugta 50 azaz ötven pengőről, mely összeget a Zeőke párt részéről Jeszenszki Sándortól a mai napon hiány nélkül fölvettem. Kondoroson, 1932 július hó 5. Varga Pál s. k. Igy szól az első nyugta. Ugyan ezen napon vagyis július 5-én fölveit: Hipszki János 5 pengőt, Janis Mihály 11 pengőt, Uhljár Pál 30 pengőt, Balogh György 8 pengőt, Plentri Jánosné 7 pengőt, Hipszki Mihály 10 pengőt, Kugyela András 30 pengőt, Medvegy Mihály

# MÁJUS 1-től

a GYOMAI IPARTESTÜLETTEL SZEMBEN lesz  
SZERETO MATILD nőikalap és kézimunka  
Egy tanulóleány felvétetik! PÁRNAMONTIROZÁS!

10 pengőt, Medvegy János 10 pengőt; július hó 4-én Kuhajda János 8 pengőt, Maczik Pál 25 pengőt, Kondács György 15 pengőt és Kondács János 9 pengőt. A felsoroltak közül a táblabíró eskü alatti kihallgatása Kondács György és Janis Mihályt, de egyik sem tett említést, hogy a Zeőke párt részéről pénzt kaptak volna. Érdekes volna ezeket Jeszenszki tanítóval szembesíteni, hogy teljes tiszta képet nyerjünk, vajjon a nyugták hamisak-e, vagy a vallomás hiányos!

## Jeszenszki a kir. közjegyző előtt.

Mint fentebb említettem a nyugtákat Jeszenszki személyesen vitte föl Budapestre szeptember elsején. Szeptember, október, november és december hónap hosszú idő, az unalmas téli esték alkalmat adtak a tanítónak a magába szállásra, valószínűleg találkozott is diadalmas pártjának vezető tagjaival, talán magával a főnökkel is, szemrehányhatták árulásait, sőt több mint valószínű rendezték anyagi köveletéseit is, mert december elején ismét fölulazik Budapestre dr. Gergely István barátjával elmegy dr. Barcs Ernő kir. közjegyzőhöz s ott nyilatkozatot ír alá.

## Jeszenszki nyugtákat fogalmaz.

A közjegyző előtt többek között a kövelekedőket mondja: „Kondorosra történt visszatérésünk után én kb. 14 nyugtát különböző összegekről fogalmaztam és azokat egyes választókkal aláírtam azt mondván nekik, hogy e nyugta a válaszláson teljesített fuvardíjakról szól. Ezeket a nyugtákat én szeptember elején magam hoztam föl Budapestre és adtam át dr. Vangel Gyulának.

## Jeszenszki megvádolja Likert, hogy bosszúból emelt vádakat.

„Meggyőződésem, — mondja tovább, hogy Liker Mihály (kondorosi csárda bérlője) csak bosszúból emelt vádakat is azért, hogy a pénzéhez jusson, magamra viszont azért vállaltam közreműködést, hogy azoknak az embereknek a folytonos zaklatásától megszabaduljak“.

Ez azután furcsa vallomás! Vagy bosszúból emelt vádakat, vagy azért, mert pénzéhez akart jutni mondotta el a történeteket

Vangeléknak is ez esetben azok nem vádák. Zeőke ellöri és nem indít eljárást Likert ellen, mert igazságtalanul vádolni merészt, Likert nem fordul elégtételért a bírósághoz Jeszenszki gyanúsítása és megvádolása miatt! Vagy talán nem közölte Gergely István fiskális ur Zeőke Antal képviselővel a kir. közjegyző előtt Jeszenszki féle nyilatkozatot? Talán Likert sem tudta miként aposztrofálta őt Jeszenszki barátja?! Vagy oly nagy idealizmus lobog lelkeikben, hogy a nemes és szent ügy érdekében még egymás becsületét is kikezdi, ha kell mindjárt a nagy nyilvánosság előtt is.

## A vesztegetési nyugták igazak-e?

Ami a Jeszenszki tanító által bemutatott nyugtákat illeti nem tudjuk megállapítani eredetiek-e azok, lényegesen kifizette-e ezeket az összegeket vagy sem.

Ha igazak, akkor bebizonyosodott, hogy a Zeőke párt részéről vesztegetés történt és ez esetben Jeszenszki ellenkezésbe került a táblabíró előtt tett eskü alatti vallomásaival és a közjegyző előtti nyilatkozatával, ha nem igazak, úgy dr. Vangel Gyulát vezette félre s ily hamis nyugták fölmutatásával akart a maga és 2 társ részére 3100 pengőt kicsikarni.

Reánk nézve jelenleg közönbös melyik az igaz, majd kiderül ez az illetékesek, de mindenesetre furcsa eset.

Egy egyszerű emberre is különös fényt vet oly eljárás, mikor akár bosszúból, akár anyagi előnyök elnyerése céljából elmegy az ellenfélhez és elárulja pártjának belső titkait.

## Peticionáló.

## Endrődi rovatvezető üzenetel.

Érdeklődőnek. Mindenben osztjuk felfogását és magunk is azt hittük, hogy az adótörvényeket szerkesztő is úgy gondolta, hogy a virilisek csak a legtöbb adót tényleg fizetők közül kerülhetnek ki. Az Ön által említett esetben azonban nem így áll a dolog. 1928 év óta adót nem fizet s ma is több mint 2000 pengő adóhátraléka áll fenn, nem is említve fel 3000 pengő illeték tartozását. Mi is nagyon különösnek tartjuk, hogy ily fizetési készség mellett, összegegyeztetetőnek tartja a község ügyeiben résztvenni és a község vezetőségének szemrehányást tenni, hogy évek óta nem tudott semmit sem szerezni.

Természetesen mi is a legnagyobb csodálattal tapasztaljuk, hogy az adózás terén nem mérnek egyenlő mértékkel. Míg a néhány pengős hátralékostól behajtják az adót, addig a kérdéses ur élvezi a követelt adó után járó összes jogait és előnyeit, de fizetni nem fizet, mert nem kényszerítik rá, hiszen Békésesabán is azt mondták: neki Krisztus a barátja. Nem tudtuk, hogy így is lehet.

Az endrődi téglagyárban téglá és cserép igen olcsó árban kapható. Nagyobb vételnél külön árendedmény és fizetési kedvezmény. Ugyancsak a téglagyárban egy 14 folyó méter hosszú, 6 és fél méter széles cseréppel fedett téglá épület eladó. Érdeklődők forduljanak a téglagyár gyomai irodájához, Wagner Márton Fiai fakeskedők, Gyoma.

## Endrődi ingatlanforgalom.

Gellai Pál és neje Rác Franciska endrődi lakosok a paskomon levő 1300 négyszögöl földjüket 400 P-ért eladták Giricz Imre és neje Rác Viktória endrődi lakosoknak.

Kovács Miklós endrődi lakos a csárdavölgyi földjét eladta 19.000 P-ért dr. Weisz Aladár és neje Bornstein Erzsébet endrődi lakosoknak.

Kiss Frigyesné Kontra Anna endrődi lakos a Kontra dülői földjét eladta 1000 P-ért Hanyecz Mihály nős Dinya Máriaval endrődi lakosnak.

özv. Gubucz Istvánné Timár Anna endrődi lakos a Pap dülőben levő földjét eladta 1500 P-ért Dávid Lajos nős Hegedüs Veronnal endrődi lakosnak.

Vaszkó Pálné Dinya Franciska endrődi lakos a beltelkes lakóházát eladta 2000 P-ért Makó Dezső endrődi lakosnak.

özv. Majoros Imréné Pomaházi Orsolya endrődi lakos az 1435 hsz. alatti beltelkes lakóházat eladta 810 P-ért

Dógi János és neje Rác Erzsébet endrődi lakosoknak.

Ádám Mártonné Drezmann Mária tengeri és Drezmann István váci lakos eladták az endrődi 100/2 és 101 hrsz. alatt felvett endrődi beltelkes lakóházukat 4250 P-ért Szabó Illés és neje Kiss Margit bpesti lakosoknak.

Kovács Máttyás endrődi lakos az Áltomdomb dülői lakóházat és szántóföldjét ajándékba adta feleségének Kovács Máttyásné Dávid Mária endrődi lakosnak.

Kurilla Bálinné Varga Mária a sós-halom dülőben levő 1 hold 1521 négyszögöl földjét eladta 1500 P-ért Gombkötő Bálint endrődi lakosnak.

Varju Gergelyné Timár Eszter endrődi lakos 1/2 lakóház illetőségét átruházta férjére Varju Gergely endrődi lakosra.

Zudor János és neje Tóth Zsuzsanna volt endrődi lakosok a Baros utcai házukat 1500 P-ért eladták ifj. Tim Máttyás endrődi lakosnak.

Galambos József a paskomon levő 4 1/2 kis hold földjét elcserélte Dinya Á. János (nős Kurilla Franciskával) a paskomon levő 4 1/2 kis hold földjéért.

A megsebzett nyul nem szabad préda. A vásárhelyi járásbírósa büntető egyes bírójára, Mikosevich Viktor dr. járásbíró legnap foglalkozott Molnár Imre vásárhelyi napszamos bűnyűjével. Molnár Imrét az oroslázi vadászlársaság jelentette fel, hogy a társaság tagjai által megsebzett két nyulat a napszamos, a mezőn elfogta, hazavitte, feleségével megfőzték és családjával együtt jóízűen elfogyasztotta. A bíróság idegen vagyon elfulajdonítás miatt bűnösnek mondta ki Molnárt és 4 napi elzárásra ítélte.

## Közeledik

### a mérlegek és súlyok időszerű hitelesítése

s ezzel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét arra, hogy a pontos kiszolgálás érdekében szíveskedjék mérlegét és súlyait már most javíttatni.

Amennyiben mérlegét és súlyait csak pár napra tudja nélkülözni, annak szíves bejelentését kérem, hogy

mely időben volna Önnek alkalmas mérlegének és súlyainak hitelesítés előtti javítása.

Mérlegeit és súlyait jótállás mellett javítom.

HERDY FERENC

hatóságilag engedélyezett mérlegkészítő

GYOMA, Kossuth L. u. 698 sz.

# Vasárnap május 1-én megnyílik a ligeti vendéglő!

**Farkasinszky muzsikál!** Abonensek ebédre felvételnek. **Csapolt sőr: 28 f. egy pohár!**

**Fekete pósta.** A nagy szerelmek, nagy bűnök és a film városában Hollywoodban, különös bandák garázdálkodnak. Fekete pósta-bandának hívják őket és áldozatuk mindig valami híres filmszínész vagy milliommos. „Fekete pósta” a címe a Délibáb lélegzetállítóan érdekes új regénynek. A regény közzétételét e heli számában kezd meg a népszerű színházi heli lap. Egy szám ára 26 fillér.

## PUBLIKÁCIÓ.

**Mindenféle gabonát** legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

**Bertóthy István** Halász-utcai ujonnan épült háza július hó 1-i beköltözésére kiadó.

**Üzlethelyiség** berendezéssel, kizárkálással és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

**Vatay Gábor** asztalos-mesternél Gyomán Kossuth Lajos utca 737 sz. a. egy 8 méter hosszú, 6 méter széles, jó vízmentes ponyva, egy gyalupad és egy kézi stráf-kocsi eladó.

## Nyílt-tér\*) Tudósítás.

A gyomai Németvárosrészi Olvasókör választmánya, a március 15-iki vacsorán botrányosan viselkedő öt ifjusági tagot az 1932 évi április 2-án tartott választmányi ülésen az Olvasókörből kizárta.

Gyoma, 1932. április 27.

A Választmány.

\*E rovatban közölteért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Ailer András  
téglagyáros  
Horthy Miklós u. 791 sz.  
**háza**  
eladó.

## Rádió műsor.

Május 1—7-ig.

Allandó műsor hétköznapokon:

- 9.30 Hírek.
- 11.10 Vízjelzés.
- 12.00 Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 1.00 Idő—időjárás—vizállás.
- 2.45 Hírek, ártolyamok.
- 4.45 Idő—időjárás—vizállás-hírek.

**Vasárnap, május 1.**

- 7: Májusi köszöntő
- 10: Ref. istentisztelet
- 11: Egyházi zene és szentbeszéd, utána idő, időjárásjelentés, majd hangv.
- 2: Gramofon
- 3: Időszerű gazdasági tanácsadó.
- 3.45: Hangv.
- 5: A magyar rádió első amerikai átvitele
- 5.35: Hangv.
- 6.20: Helyszíni közvetítés Kalocsáról
- 7.05: Előadás
- 7.25: Opera előadás: Cigánybáró.
- 1. felv. után sport és lóvers.-eredm. II. felv. után időjelzés. Előadás után cigányzene.

**Hétfő, május 2.**

- 9.15: Szalonzene
- 12.05: Hangv.
- 4: Asszonyok tanácsadója
- 5: Előadás
- 5.30: Balettzene
- 6.45: Német nyelvoktatás
- 7.40: Hangv. utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene
- 10: Jazz-zene

**Kedd, május 3.**

- 9.15: Gramofon
- 12.05: Orosz balalajka zene
- 3.30: Meseóra
- 5: Magyar nóták
- 6: Dr. Hindy Zoltán előadása
- 6.30: Hangv.
- 7.35: Előadás
- 8: Vidám tavasziest, utána idő, időjárás, hírek
- 10.15: Zongora hangv.
- 11: Cigányzene, közben kb. 11.13: Francia nyelvű előadás

**Szerda, május 4.**

- 9.15: Honvéd zene
- 12.05: Hangv.
- 3.30: Morse tanfolyam

- 4: Előadás
- 5: Felolvasás
- 5.35: Gramofon
- 6.10: Olasz nyelvoktatás
- 6.40: Cigányzene
- 7.40: Hangv.
- 9.20: Időjelzés, hírek, utána szalon, jazz és cigányzene, közben időjárás.

**Csütörtök, május 5.**

- 8.30: Hírek
- 9.30: Egyházi zene és szentbeszéd, utána idő, időjárás, majd hangv.
- 2: Gramofon
- 4: Gyermekek délután
- 5: Gazdasági előadás
- 5.30: Honvéd zene
- 7: A magyar-olasz válogatott ökölvívó mérkőzés közvetítése
- 7.25: Opera előadás: Rigoletto, I felv. után időjelzés, sport és lóversenyeredm. Előadás után cigányzene

**Péntek, május 6.**

- 9.15: Hangverseny
- 12.05: Cigányzene
- 4: Orgonahangv. a szegedi Fogadalmi templomból
- 5.40: Goethe városában, Megyery Ella előadása
- 6.10: Magyar nóták zongorán
- 6.40: Gazdasági kibontakozás a Nemzetközi Vásár
- 7.10: As operett fejlődése VII. rész
- 8.40: Külügyi negyedóra
- 8.55: Időjelzés, hírek
- 9.10: A Győri Trió hangversenye, utána időjárás, majd cigányzene
- 11: Gramofon tánczene

**Szombat, május 7.**

- 9.30: Hírek
- 10: A Nemzetközi Árumintavásár megnyitása
- 11.15—11.55: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról
- 12.05: A rádió háziötösének hangv.
- 1.15—2.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi vásárról
- 3.30—4.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi vásárról
- 5: Missziós üzenetek
- 5.30: Teleki Sándor nótastje
- 6.30: Mit üzen a rádió?
- 7.25: A Mosoly országa. Opera-házi közvetítés. I. felv. u. időjelzés, hírek, II. felv. u. Hírek, ügetőverseny, az előadás után cigányzenekari hangv.

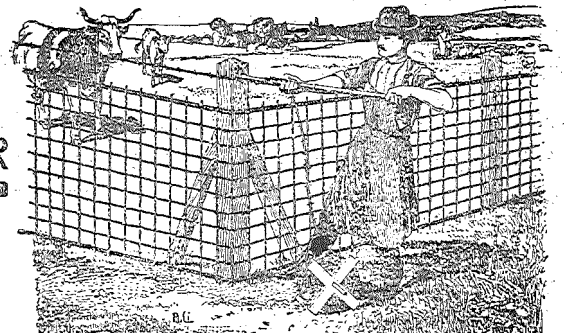
**Debreczeni Endréné**  
piactéri sarokházában  
**üzleteknek, irodának**  
**rendelőnek**  
alkalmas helyiségek vannak kiadók.

Legjobb és  
legolcsóbb a

**HAIDEKKER**

féle

**drótfonat.**



Minden mennyiségben kapható:

**Wagner Márton Fiai**  
fakereskedésében, GYOMÁN.

**VASUTI MENETREND 1931. október hó 4-től.**

	gyors	gyors		gyors	gyors										
	6:15	9:45	13:35	17:30	20:45	i Bpest k. p. é	4:57	10:40	11:45	19:10	19:45				
	11:06	12:42	18:19	20:29	2:10	é	Gyoma	i	0:32	5:34	8:52	14:28	16:52		
	6:41	11:14	12:47	18:29	20:34	2:35	i	Békéscsaba	i	0:17	5:18	8:51	14:20	16:51	19:25
	7:34	12:09	13:25	19:27	21:11	3:38	é	Békéscsaba	i	23:15	4:26	8:14	13:26	16:14	18:26
	3:53	12:46	17:30	20:45	i	Gyoma	é	7:24	12:23	16:47	21:45				
	4:21	13:14	17:58	21:13	é	Déaványa	i	6:53	11:52	16:16	21:14				
	4:26	13:19	18:03	21:18	i		é	6:48	11:37	16:11	21:09				
	4:57	13:50	18:34	21:49	é	Szeghalom	i	6:15	11:03	15:38	20:36				
	4:58	13:51	18:45	21:50	i		é	6:13	10:57	15:37	20:34				
	5:17	14:10	19:04	22:09	é	Véztő	i	5:53	10:37	15:17	20:14				
	7:27	16:10	20:58		é	Békéscsaba	i	4:05	8:20	13:30	18:24				
	6:16	14:00	19:00		i	Szeghalom	é	8:30	15:25	18:42					
	7:50	18:04	20:36		é	Püspökladány	i	5:30	13:50	17:08					
	7:55	19:52	1:30		i		é	1:20	13:37	15:36					
	8:51	20:58	2:41		é	Debrecen	i	0:10	12:30	14:30					

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.